
Стан ділової активності підприємств кондитерської промисловості України: застосування “золотого правила економіки підприємства”

Ганна Олександрівна Роганова

Кафедра фінансів, Навчально-науковий інститут економіки і управління, Національний університет харчових технологій, Київ, Україна

ORCID 0000-0003-3758-9675

Анотація: Стаття присвячена дослідженню ділової активності підприємств кондитерської промисловості. Формування ділової активності підприємства реалізується на багатьох етапах функціонування підприємства. Здійснено аналіз наукової літератури, присвяченої визначенню сутності ділової активності. Досліджено існуючі методи аналізу ділової активності та її вплив на фінансовий стан суб'єктів підприємницької діяльності. З'ясовано, що аналізувати внутрішнє становище підприємства, доцільно не тільки за допомогою розрахунку коефіцієнтів оборотності, тривалості операційного циклу та його складових, а й використовуючи “золоте правило економіки підприємства”. Це правило є важливою складовою оцінки рівня ділової активності і реалізується через співставлення темпів зростання основних ресурсних і результативних показників: майна підприємства, чистого доходу та чистого прибутку. Попередньо обрано 15 підприємств кондитерської промисловості для аналізу ділової активності, серед яких третина мала збиткову діяльність у 2023-2024 рр. і, відповідно, незадовільний рівень ділової активності. Визначено виконання умов “золотого правила економіки підприємства” десятима нормально функціонуючими підприємствами кондитерської промисловості України. З'ясовано, що 10% таких підприємств мають незадовільний рівень ділової активності, який характеризується негативною тенденцією до зниження темпових показників “золотого правила економіки підприємства” (Виробництво 10). Нормальний рівень ділової активності, якому притаманна нестійка динаміка темпових показників, мають 60% досліджених підприємств (Виробництво 4, Виробництво 5, Виробництво 6, Виробництво 7, Виробництво 8, Виробництво 9). Лише 30% об'єктів дослідження мають високий рівень ділової активності, що означає стійку тенденцію до зростання темпових показників (Виробництво 1, Виробництво 2, Виробництво 3). Впровадження показників темпів зростання операційного прибутку та власного капіталу є якісним покращенням “золотого правила економіки підприємства”. Це дозволить швидко ідентифікувати сильні та слабкі сторони діяльності підприємства, здійснювати ефективне управління ресурсами і фінансовими результатами підприємства.

Ключові слова: ділова активність, золоте правило економіки підприємства, чистий прибуток, операційний прибуток, власний капітал, дохід від реалізації, майно підприємства, фінанси підприємств, кондитерська промисловість

1. Вступ

Фінансова стійкість кожного підприємства в значній мірі обумовлена його діловою активністю, яка може залежати від певних факторів: на скільки підприємством виконується поставлений план, швидкості обороту активів, швидкості обороту дебіторської та кредиторської заборгованостей, на скільки підприємство є конкурентоспроможним [1]. Тобто, ділова активність виявляється у динамічності розвитку підприємства, ефективності використання економічного потенціалу, швидкості обороту його ресурсів [2]. Тому підвищення темпів зростання основних показників в умовах ринку є одним з важливих завдань кожного підприємства, вирішення якого буде сприяти результативній діяльності суб'єкта

господарювання [3]. Окрім того сучасна економічна криза, спричинена військовими діями, спричинила зниження рівня ділової активності промислових підприємств України [4]. У зв'язку з цим дослідження ділової активності підприємств є необхідною передумовою забезпечення ефективної діяльності підприємства в перспективі.

2. Об'єкт і предмет дослідження

Об'єктом статті є ділова активність підприємств кондитерської промисловості України. Предмет дослідження є показники фінансової звітності, зміна яких в часі відображає рівень ділової активності кондитерських підприємств.

3. Мета і задачі дослідження

У рамках окресленої проблематики метою статті є аналіз ділової активності підприємств кондитерської промисловості на основі застосування "золотого правила економіки" при введенні в формулу його розрахунку темпів зростання операційного прибутку та власного капіталу. Завданнями, поставленими під час дослідження, є: дослідити підходи до визначення рівня ділової активності; визначити рівень ділової активності підприємств кондитерської промисловості за допомогою розширеного "золотого правила економіки підприємства".

4. Аналіз літератури

Дослідженням питань аналізу ділової активності підприємства та вдосконаленням методики її оцінки займалися багато вітчизняних науковців, зокрема: Бичковський А. [5], Боднарюк В. [6], Бондаренко Л. [7], Буздиган М. [8], Дончак Л. [3], [9], Дубовик М. [10], Кіндрацька Г. [11], Мартусенко І. [9], Мулик Т. [12], Онищенко С. [13], Петик, Л. [4], Руденко Є. [14], Соловей, Н. [1], Степаненко О.І., [10], Фаріон В. [15], Ціхановська О. [4], Чуй І. [6] та інші. Так, авторами роботи [9] запропонований авторський підхід до визначення поняття «ділова активність підприємства», розкрито його характерні ознаки, досліджено стадії ділової активності підприємства (росту, спаду) та особливості їх формування. Також автори за тривалістю дії ділову активність підприємства поділяють на: короткострокову (2–3 роки); середньострокову (3–8 років), довгострокову (понад 8 років) [9, с. 503]. Автори публікації [10] зазначають, що оцінка ділової активності підприємства полягає у вивченні можливостей мобілізації з різних джерел фінансових ресурсів, ефективного їх використання, забезпечення прибутковості та зростання капіталу. У роботі [15] автором було систематизовано параметри та критерії оцінки показників ділової активності та рентабельності підприємств; оцінку ділової активності було запропоновано здійснювати за допомогою коефіцієнтів оборотності. Такий підхід до оцінки ділової активності за допомогою розрахунку коефіцієнтів оборотності підтримано авторами робіт [4], [7], [12] та іншими. На думку авторів [3] оцінку ділової активності, окрім розрахунку коефіцієнтів оборотності, доцільно здійснювати за запропонованим ними показником – коефіцієнтом ділової активності. Публікація [8] містить запропоновану автором процедуру оцінювання інноваційно-інвестиційного складника ділової активності підприємств за допомогою методів багатовимірного статистичного аналізу, а саме сполучення методів кластеризації та дискримінації.

Формування ділової активності є складним процесом, який реалізується на багатьох етапах функціонування підприємства. В цей процес залучаються не тільки кількісні показники, але і якісні [4]. Так, у роботі [1] авторами було визначено показники якісного аналізу ділової активності як результат порівняння діяльності даної компанії з однотипними за сферою застосування капіталу підприємствами. Критеріями такої оцінки є: широта ринків збуту; наявність продукції або послуг на експорт; авторитет серед інших підприємств; міцність зв'язків з покупцями та постачальниками та ін. У статті [7] авторами розкрито основні проблеми ділової активності підприємств під час військового стану, що дозволило оцінити

проблематику діяльності підприємств, що ведуть бізнес на вільній від військових дій території, але, все ж, перебувають під впливом деструктивних зовнішніх факторів, що зумовлені війною.

На думку авторів [3] важливою складовою оцінки рівня ділової активності є оцінка темпів зростання основних показників та дослідження їх взаємозв'язку й взаємозалежності.

Так, у публікації [5] автором було розроблено підхід, який дозволяє дослідити переваги та уразливі сторони роботи підприємства з позиції дії зовнішніх факторів впливу, а також аналізувати внутрішнє становище компанії, використовуючи “золоте правило економіки підприємства” в поєднанні з компонентами, що виявляють здатність підприємства створювати додану вартість. Авторами роботи [6] було апробовано “золоте правило економіки підприємства” на підприємствах кондитерської промисловості (Львівська кондитерська фабрика “Світоч”) разом із розрахунком коефіцієнтів оборотності, тривалості операційного циклу та його складових. Загалом, багатьма науковцями [1], [6], [11], [14] під час аналізу ділової активності здійснюється аналіз дотримання умов “золотого правила економіки підприємства”.

5. Методи досліджень

Для досягнення поставленої мети та розв'язання завдань в роботі було використано наступні методи дослідження: аналіз наукової літератури, порівняльний аналіз, аналіз динаміки показників, абстрагування та узагальнення, абстрактно-логічний.

6. Результати досліджень

Найчастіше аналіз ділової активності передбачає розрахунок коефіцієнтів оборотності ресурсів підприємства, тривалості одного обороту, показників рентабельності, визначення стану дебіторської і кредиторської заборгованості. Доповнити такий аналіз, який не дозволяє визначити темпи розвитку підприємства, дозволяє саме “золоте правило економіки підприємства”. Зустрічаються різні інтерпретації формули “золотого правила економіки підприємства”, але всі вони схожі. Найчастіше можна зустріти варіацію відповідно якій чистий прибуток повинен зростати швидшими темпами ніж дохід від реалізації продукції та вартість його майна, а саме [3]:

$$\text{ТЗЧП} > \text{ТЗЧД} > 100\% > \text{ТЗА}, \quad (1)$$

або

$$\text{ТЗЧП} > \text{ТЗЧД} > \text{ТЗА} > 100\%, \quad (2)$$

де ТЗЧП – темп зростання чистого прибутку підприємства; ТЗЧД – темп зростання чистого доходу від реалізації продукції, ТЗА – темп зростання активів (майна) підприємства.

Декі спеціалісти використовують замість чистого прибутку темпи зростання валового або операційного прибутку. У роботах [11], [14] автори відображають формулу (2) із застосуванням значення темпу зростання власного капіталу: $\text{ТЗВК} < \text{ТЗЧД}$. Така нерівність вказує на те, що в порівнянні із збільшенням економічного потенціалу чистий дохід від реалізації підвищується більш високими темпами, тобто ресурси підприємства використовуються більш ефективно, підвищується віддача з кожної вкладеної в підприємства грошової одиниці [14]. Таким чином, з врахуванням досліджень провідних науковців, розширене “золоте правило економіки підприємства” доцільно представити в наступному вигляді:

$$\text{ТЗЧП} > \text{ТЗОП} > \text{ТЗЧД} > \text{ТЗВК} > 100\% > \text{ТЗА}, \quad (3)$$

або

$$\text{ТЗЧП} > \text{ТЗОП} > \text{ТЗЧД} > \text{ТЗВК} > \text{ТЗА} > 100\%, \quad (4)$$

де ТЗОП – темп зростання операційного прибутку підприємства, ТЗВК – темп зростання власного капіталу.

Таке ідеальне співвідношення свідчить про високий рівень ділової активності підприємства, зростання його потенціалу, високу ефективність використання фінансово-виробничих ресурсів та про відносне зниження витрат на виробництво [3]. Однак можливі також відхилення від цієї ідеальної залежності, які не завжди слід розглядати як негативні. Причинами порушення системи нерівності можуть бути освоєння нових перспективних напрямів застосування капіталу, реконструкція та модернізація діючих виробництв, упровадження продуктивних нововведень тощо [14].

В умовах нестабільної економіки сприятлива динаміка та співвідношення вказаних у формулах (3)-(4) показників можуть бути порушені впливом інфляції, зростанням цін на продукцію та сировину, слабким стикуванням міжгалузевих зусиль із реалізації досягнень науково-технічного прогресу, відсутністю достатніх стимулів для концентрації коштів та ресурсів суб'єктів господарювання з метою реалізації складних завдань щодо підвищення рівня конкурентоспроможності їх продукції на світовому ринку [3].

За результатами аналізу ділової активності підприємства визначають її рівень: високий, середній (нормальний), низький. Одним із важливих індикаторів рівня ділової активності є: стійка тенденція до зростання темпових показників, що вказує на високий рівень ділової активності; нестійка динаміка темпових показників – середній рівень; стійка негативна тенденція до зниження темпових показників – низький рівень [11]. Також відповідно до рівня ділової активності, виділяють господарсько-фінансові ситуації: нормальна (підприємство має високий рівень ділової активності), проблемна та кризова [1].

Український кондитерський ринок характеризується високим рівнем конкурентного середовища у поєднанні олігополістичного та монополістичного типу конкуренції, адже понад 70% ринку поділено між декількома компаніями [13]. Саме кондитерські підприємства обрано для перевірки виконання умов “золотого правила економіки підприємства”: досліджено фінансову звітність 15 таких підприємств-виробників за 2023-2024 рр. Збиткову діяльність за період 2023-2024 рр. ведуть 5 підприємств з 15 підприємств (відносно деяких порушено справу про банкрутство), їх було виключено із подальшого дослідження в зв'язку з незадовільним рівнем ділової активності. Результати застосування “золотого правила економіки підприємства” для інших підприємств-лідерів кондитерського ринку України наведено в табл. 1, назви підприємств замінено на “Виробництво №”.

Введення в нерівність “золотого правила економіки підприємства” таких показників як темп зростання операційного прибутку та темп зростання власного капіталу (табл. 2) дозволяє ідентифікувати сильні та слабкі місця як ділової активності підприємств, так і результатів їх діяльності:

1) Виробництво 1: темп зростання власного капіталу суттєво відстає від темпів зростання валюти балансу ($101,5\% < 151,7\%$) за рахунок збільшення зобов'язань на 50%, наслідком чого є порушення фінансової незалежності підприємства;

2) Виробництво 2: темп зростання чистого прибутку є значно меншим за темп зростання операційного прибутку ($105,5\% < 126,2\%$), що є наслідком зменшення інших доходів підприємства (які формують чистий прибуток) на 33%; темп зростання власного капіталу суттєво відстає від темпів зростання валюти балансу ($91,0\% < 103,5\%$) – скорочення величини власного капіталу відбулося за рахунок зменшення додаткового капіталу та капіталу у дооцінках на 16% та 26% відповідно;

3) Виробництво 3: у 2023 р. підприємство мало операційний і чистий збиток в зв'язку із великим розміром інших операційних витрат; їх суттєве скорочення на 173 млн грн (або в 1,85 рази) призвело до прибуткової діяльності, тому темпи зростання операційного і чистого прибутку оцінюємо позитивно; темп зростання власного капіталу приблизно дорівнює темпу зростання валюти балансу ($100,2 < 100,4$);

Таблиця 1. Результати застосування “золотого правила економіки підприємства” до підприємств кондитерської промисловості

№	Підприємство	Показник	Виконання умов “золотого правила економіки підприємства”, так/ні			Рівень ділової активності
			чистий прибуток	чистий дохід	валюта балансу	
1	Виробництво 1	Темп зростання, %	322,4	250,3	151,7	високий
		Виконання	322,4>250,3, так	250,3>151,7, так	151,7>100, так	
2	Виробництво 2	Темп зростання, %	143,9	108,5	103,5	високий
		Виконання	143,9>108,5, так	108,5>103,5, так	103,5>100, так	
3	Виробництво 3	Темп зростання, %	-56,0	107,2	100,4	високий
		Виконання	збиток 2023, прибуток 2024, так	107,2>100,4, так	100,4>100, так	
4	Виробництво 4	Темп зростання, %	270,1	113,9	117,5	нормальний
		Виконання	270,1>113,9, так	113,9<117,5, ні	117,5>100, так	
5	Виробництво 5	Темп зростання, %	152,4	108,3	140,7	нормальний
		Виконання	152,4>108,3, так	108,3<140,7, ні	140,7>100, так	
6	Виробництво 6	Темп зростання, %	155,1	158,2	151,7	нормальний
		Виконання	151,1<158,2, ні	158,2>151,7, так	151,7>100, так	
7	Виробництво 7	Темп зростання, %	158,6	103,4	104,1	нормальний
		Виконання	158,6>103,4, так	103,4<104,1, ні	104,1>100, так	
8	Виробництво 8	Темп зростання, %	105,5	103,3	106,7	нормальний
		Виконання	105,5>103,3, так	103,3<106,7, ні	106,7>100, так	
9	Виробництво 9	Темп зростання, %	166,2	98,0	98,7	нормальний
		Виконання	166,2>98,0, так	98,0<98,7<100, ні	98,7<100	
10	Виробництво 10	Темп зростання, %	61,3	115,3	108,9	незадовільний
		Виконання	61,3<100<115,3, ні	115,3>108,9, так	108,9>100, так	

Джерело: побудовано автором на основі фінансової звітності підприємств [16]

Таблиця 2. Результати застосування розширеного “золотого правила економіки підприємства” до підприємств кондитерської промисловості

№	Підприємство	Показник	Виконання умов “золотого правила економіки підприємства”					Рівень ділової активності
			чистий прибуток	операційний прибуток	чистий дохід	власний капітал	валюта балансу	
1	Виробництво 1	Темп зростання, %	322,4	321,1	250,3	101,5	151,7	високий
		Виконання	322,4>321,1	321,1>250,3	250,3>101,5	101,5<151,7	151,7>100	
2	Виробництво 2	Темп зростання, %	143,9	334,4	108,5	91,0	103,5	високий
		Виконання	143,9<334,4	334,4>108,5	108,5>91,0	91,0<103,5	103,5>100	
3	Виробництво 3	Темп зростання, %	-56,0	-106,0	107,2	100,2	100,4	високий
		Виконання	збиток 2023, прибуток 2024, так		107,2>100,2	100,2<100,4	100,4>100	
4	Виробництво 4	Темп зростання, %	270,1	259,7	113,9	111,3	117,5	нормальний
		Виконання	270,1>259,7	259,7>113,9	113,9>111,3	111,3<117,5	117,5>100	
5	Виробництво 5	Темп зростання, %	152,4	145,7	108,3	135,7	140,7	нормальний
		Виконання	152,4>145,7	145,7>108,3	108,3<135,7	135,7>140,7	140,7>100	
6	Виробництво 6	Темп зростання, %	155,1	197,1	158,2	124,5	151,7	нормальний
		Виконання	151,1<197,1	197,1>158,2	158,2>124,5	124,5<151,7	151,7>100	
7	Виробництво 7	Темп зростання, %	158,6	159,9	103,4	103,7	104,1	нормальний
		Виконання	158,6<159,9	159,9>103,4	103,4<103,7	103,7<104,1	104,1>100	
8	Виробництво 8	Темп зростання, %	105,5	126,2	103,3	103,5	106,7	нормальний
		Виконання	105,5<126,2	126,2>103,3	103,3<103,5	103,5<106,7	106,7>100	
9	Виробництво 9	Темп зростання, %	166,2	108,4	98,0	104,1	98,7	нормальний
		Виконання	166,2>108,4	108,4>98	98<100<104,1	104,1>98,7	98,7<100	
10	Виробництво 10	Темп зростання, %	61,3	-335,8	115,3	100,3	108,9	незадовільний
		Виконання	100>61,3>-335,8	-335,8<115,3 збиток 2024	115,3>100,3	100,3<108,9	108,9>100	

Джерело: побудовано автором на основі фінансової звітності підприємств [16]

4) Виробництво 4: власний капітал збільшується меншими темпами, ніж валюта балансу ($111,3\% < 117,5\%$), проте це не порушує фінансову стійкість підприємства, оскільки власний капітал в абсолютному вираженні зріс більше ніж короткострокові зобов'язання при відсутності довгострокових;

5) Виробництво 5: темп зростання чистого доходу є меншим, ніж темп зростання власного капіталу ($108,3\% < 135,7\%$), що є наслідком підвищення капіталізації підприємства;

6) Виробництво 6: темп зростання собівартості (170%) перевищує темп зростання чистого доходу ($158,2\%$), що відповідним чином відбивається на темпі зростання чистого прибутку – він є меншим за темпи зростання чистого доходу та операційного прибутку ($151,1\% < 158,2\% < 197,1\%$); темп зростання власного капіталу є меншим за темп зростання валюти балансу ($124,5\% < 151,7\%$), яка збільшується за рахунок нарощування короткострокових кредитів на кредиторській заборгованості за товари, роботи, послуги та за розрахунками, наслідком чого зниження коефіцієнта фінансової стійкості в межах нормативних значень;

7) Виробництво 7: чистий прибуток збільшується несуттєво меншим темпом зростання ніж операційний прибуток і знаходиться на досить високому рівні ($158,6\% < 159,9\%$); темп зростання чистого доходу є меншим за темп зростання власного капіталу, який, в свою чергу, є меншим за темп зростання валюти балансу ($103,4\% < 103,7\% < 104,1\%$). Однак, це не загрожує фінансовій стійкості підприємства в зв'язку з великою часткою власного капіталу в валюті балансу ($\approx 93\%$);

8) Виробництво 8: темп зростання чистого прибутку значно є меншим за темп зростання операційного прибутку ($143,9\% < 334,4\%$), що є наслідком суттєвого збільшення інших витрат в 1,7 рази; темп зростання власного капіталу незначно відстає від темпів зростання валюти балансу ($103,5\% < 106,7\%$), подальша негативна динаміка може призвести до порушення фінансової стійкості; темпи зростання чистого доходу і власного капіталу приблизно однакові ($103,3\% < 103,5\%$);

9) Виробництво 9: в якості негативної динаміки фіксуємо незначне зменшення чистого доходу (темп зростання 98%) і розміру валюти балансу ($98,7\%$), однак при цьому спостерігається зростання чистого і операційного прибутків ($166,2\% > 108,4\%$) та зменшення частки довго- і короткострокових зобов'язань;

10) Виробництво 10: чистий прибуток суттєво зменшився в 2024 р. (темп зростання $61,3\%$), що здебільшого є наслідком негативного значення операційного прибутку в наслідок зростання собівартості на 20% , адміністративних витрат на 10% та інших операційних витрат майже на 9% ; темп зростання власного капіталу є нижчим за темп зростання валюти балансу ($100,3\% < 108,9\%$), часта власного капіталу в валюті балансу знизилася і це не призвело до порушення фінансової стійкості підприємства.

7. Перспективи подальшого розвитку досліджень

Перспективи подальшого розвитку досліджень включають виявлення впливу ефективності управління грошовими потоками підприємств кондитерської промисловості на його ділову активність.

8. Висновки

Таким чином, впровадження розширеного “золотого правила економіки підприємства” в систему фінансових індикаторів діяльності підприємства є доцільним. Це дозволить доповнити класичний аналіз ділової активності, наслідком чого стане швидка ідентифікація сильних та слабких сторін діяльності підприємства, ефективне управління ресурсами і фінансовими результатами діяльності по сигналам такого розширеного правила.

Список літератури:

- 1) Соловей Н., Гудима В. (2019). Аналіз ділової активності підприємства як основа підвищення ефективності його діяльності. Молодий вчений, 1(65), 247-249.
- 2) Роганова Г.О. (2025). “Золоте правило економіки підприємства”: результати застосування для кондитерських підприємств України. Scientific achievements of contemporary society. Proceedings of the 11th International scientific and practical conference. Cognum Publishing House. London, United Kingdom, 779-781.
- 3) Дончак Л.Г., Ціхановська О.М. (2018). Ділова активність підприємства та шляхи її зміцнення. Економіка і суспільство, 10, 250-255.
- 4) Петик, Л., Фелісеєв, В. (2022). Ділова активність промислових підприємств України. Економічний простір, (181), 188-191.
- 5) Бичковський А. Ю. (2013). Методика визначення рівня конкурентоспроможності суднобудівних підприємств. Економіка України, 10 (623), 67–73.
- 6) Чуй І., Шемчук Л., Боднарчук В. (2022). Прикладні аспекти аналізу ділової активності підприємства. Вісник Хмельницького національного університету, 5, Т. 1, 288293.
- 7) Бондаренко Л.П., Кузовкін А.І. (2023). Вплив війни на ділову активність підприємств західного регіону на прикладі ТОВ «Торговий дім «Електрон». Економіка та суспільство, 58. Available at: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-58-68>
- 8) Буздиган М.О. (2019). Дослідження процедури оцінювання інноваційно-інвестиційного складника ділової активності підприємств. Держава та регіони, 2, 75-82.
- 9) Мартусенко І.В., Дончак Л.Г. (2018). Ділова активність: теоретичні аспекти та особливості формування. Економіка і суспільство, 19, 501–505.
- 10) Степаненко О.І., Дубовик М.Ф. (2022). Аналіз дебіторської заборгованості, її вплив на фінансовий стан та ділову активність підприємства. Проблеми системного підходу в економіці, 2(88), 116–125.
- 11) Кіндрацька Г. І., Кулиняк Ю. І. (2017). Ділова активність українських підприємств: рівні та основні фактори впливу. Видавництво Львівської політехніки, 873 (5). 50-59.
- 12) Мулик Т.О., Навитанюк О.В. (2017). Аналіз підходів до визначення сутності поняття «ділова активність підприємства» та показників, що її характеризують. Східна Європа: економіка, бізнес та управління випуск, 2 (07), 280–284.
- 13) Онищенко С.В., Маслій О.А., Пантась В.В. (2024). Ділова активність бізнесу в Україні: цифрова трансформація та сталий розвиток. Економіка і регіон, 1(92), 136–146.
- 14) Руденко Є. М. (2014). Застосування "золотого правила економіки" для оцінки ділової активності сільськогосподарських підприємств. Агросвіт, 16, 42-49.
- 15) Фаріон В.Я. (2013). Аналітична оцінка ділової активності та рентабельності підприємств. Інноваційна економіка, 10, 2733.
- 16) Публічна фінансова звітність підприємств кондитерської промисловості за 2023-2024 pp. (2025). Available at: <https://clarity-project.info/edrs>

The state of business activity of Ukrainian confectionery enterprises: application of the “golden rule of enterprise economics”

Hanna Rohanova

Department of Finance, Educational and Scientific Institute of Economics and Management, National University of Food Technologies, Kyiv, Ukraine
ORCID 0000-0003-3758-9675

Abstract: The article is devoted to the study of business activity of confectionery enterprises. The formation of the business activity of an enterprise is implemented at many stages of the enterprise's functioning. An analysis of the scientific literature devoted to determining the essence of business activity was carried out. Existing methods of analyzing business activity and its impact on

the financial condition of business entities were studied. It was found that it is advisable to analyze the internal situation of an enterprise not only by calculating turnover ratios, the duration of the operating cycle and its components, but also using the “golden rule of enterprise economics”. This rule is an important component of assessing the level of business activity and is implemented through a comparison of the growth rates of the main resource and performance indicators: enterprise property, net income and net profit. 15 confectionery enterprises were preliminarily selected for the analysis of business activity, among which a third had unprofitable activities in 2023-2024 and, accordingly, an unsatisfactory level of business activity. The fulfillment of the conditions of the “golden rule of enterprise economics” by ten normally functioning enterprises of the confectionery industry of Ukraine was determined. It was found that 10% of such enterprises have an unsatisfactory level of business activity, which is characterized by a negative tendency to decrease the rate indicators of the “golden rule of enterprise economy” (Enterprise 10). 60% of the studied enterprises (Enterprise 4, Enterprise 5, Enterprise 6, Enterprise 7, Enterprise 8, Enterprise 9). Only 30% of the research objects have a high level of business activity, which means a stable tendency to increase the rate indicators (Enterprise 1, Enterprise 2, Enterprise 3). The introduction of indicators of the growth rates of operating profit and equity is a qualitative improvement “golden rule of enterprise economics”. This will allow you to quickly identify the strengths and weaknesses of the enterprise, to effectively manage resources and financial results of the enterprise.

Keywords: business activity, golden rule of enterprise economics, net profit, operating profit, equity, sales revenue, enterprise property, enterprise finances, confectionery industry
